

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/202154,Delegacja-IPN-w-Mongolii-45-czerwca-2024.html>
08.05.2026, 02:20

[Następny](#)

[Powrót](#)

Delegacja IPN w Mongolii - 4-5 czerwca 2024

Zastępca prezesa Instytutu Pamięci Narodowej dr Mateusz Szpytma odbył serię spotkań w Mongolii, koncentrując się na współpracy w zakresie badań nad zbrodniami komunistycznymi i edukacji historycznej. Wizyta obejmowała rozmowy z przedstawicielami mongolskich instytucji rządowych i naukowych, a także wizyty w miejscach kultury i pamięci.

04.06.2024

Pierwszego dnia zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma odbył spotkanie z Ambasadorem RP w Mongolii Krzysztofem Bojko. Głównym tematem rozmów była historia najnowsza Mongolii w kontekście upadku systemu komunistycznego. Delegacja IPN odwiedziła również klasztor Czoidzin-lamy, muzeum zlokalizowane w buddyjskim klasztorze w centrum Ułan Bator, oraz pomnik Fryderyka Chopina, odsłonięty w ubiegłym roku przy ulicy Chopina w stolicy Mongolii.

Dr Szpytma spotkał się ponadto z Sekretarzem Stanu mongolskiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych Nyamdorjem Ankhbayarem, który zadeklarował wsparcie dla inicjatyw IPN, szczególnie w ramach planowanego podpisania porozumienia o współpracy Instytutu z mongolską Komisją ds. Rehabilitacji. Dr Szpytma podkreślił:

Polska i Mongolia mają podobne doświadczenia, jeśli chodzi o zmagania z reżimem komunistycznym. W Mongolii system totalitarny i bezpośrednia zależność od Związku Sowieckiego zaczęły się znacznie wcześniej - wraz z rewolucją bolszewicką. Chętnie podzielimy się polskim doświadczeniem dekomunizacji i egzekwowania sprawiedliwości okresu przemian.

Kolejny dzień wizyty rozpoczął się od spotkania z sekretarzem Mongolskiej Komisji ds. Rehabilitacji, G. Tuguldurem. Obie strony zadeklarowały chęć współpracy. Partnerzy mongolscy byli szczególnie zainteresowani doświadczeniem IPN w zakresie zadośćuczynienia ofiarom zbrodni komunistycznych oraz ich upamiętnianiem, a także metodami zainteresowania młodego pokolenia historią. Dr Szpytma opowiedział o popularyzowaniu historii przez IPN z wykorzystaniem nowych technologii.

Delegacja IPN spotkała się również z dyrektorem Instytutu Filozofii Mongolskiej Akademii Nauk, prof. Purevsurenem Byambakhishigiem, specjalizującym się w filozofii kultury i religioznawstwie. Zaproponowano zorganizowanie międzynarodowej konferencji dotyczącej prześladowań na tle religijnym, biorąc pod uwagę doświadczenia prześladowań duchownych za czasów komunizmu w Polsce i innych krajach postsowieckich.

Kolejnym punktem delegacji było spotkanie z mnichem buddyjskim Gankhuyagiem Magsarjavem, odpowiedzialnym za współpracę międzynarodową oraz z prof. Dashpurevem, założycielem i dyrektorem Instytutu Studiów Międzynarodowych, autorem jedynej monografii dotyczącej zbrodni komunistycznych w Mongolii. Zaproponowano współpracę w dalszych badaniach.

Podczas pobytu w Ułan Bator delegacja IPN odwiedziła także katolicką katedrę św. Piotra i Pawła

oraz muzeum Czingis-chana.

Obecne spotkania o porozumieniu o współpracy są owocem wymiany doświadczeń i rozmów, prowadzonych przez Ambasadora Mongolii w Polsce Jego Ekscelencję Barkhasa Dorja z prezesem IPN dr. Karolem Nawrockim. Wizytę zorganizował Wicedyrektor Departamentu Azji i Pacyfiku polskiego MSZ Konrad Pawlik.

IPN pozostaje pionierem w dziedzinie upowszechniania wiedzy z zakresu sprawiedliwości okresu przemian. Pion międzynarodowy Instytutu, we współpracy z innymi biurami merytorycznymi, organizuje liczne wizyty studialne dla delegacji z całego świata. Oprócz spotkań z ekspertami IPN, goście mają sposobność złożyć wizytę w Archiwum, zapoznać się ze specyfiką zasobu i prześledzić proces opracowywania dokumentów. Odwiedzają też muzea i miejsca pamięci. W roku 2023 odbyło się 13 wizyt studialnych, w których uczestniczyło ponad 100 osób z kilkunastu krajów.

***

Mongolska Komisja ds. Rehabilitacji jest agencją państwową, która przywraca pamięć ponad 30 tysięcy ofiar reżimu komunistycznego, które zginęły w latach 1937-1939. W okresie dyktatury komunistycznej doszło do tzw. Wielkiej Czystki, podczas której zabijano cywilów z powodów religijnych i światopoglądowych. Szacuje się, że mogło zginąć do 100 tysięcy osób, czyli nawet 15% populacji Mongolii, liczącej wtedy około 600 tysięcy ludzi. W grudniu 1990 roku, zgodnie z dekretem prezydenckim, powołano Państwową Komisję ds. Rehabilitacji w celu zbadania prawdy, zadośćuczynienia ofiarom i edukacji społeczeństwa.

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Relacja